

Eline Garmaker
Tekstforfatter

Klar himmel

Noen ganger klarner himmelen. Et brått skifte fra fullstendig torden og plaskende regn til rolig og varmende sol. Stillestående. Luften slutter å bevege seg på sekunder. Vinden uler ikke, den stryker. Jeg står midt på en lekeplass i et villastrøk på østkanten og lukter påbrisen. Jeg har nettopp fått livet i gave.

Foranledningen var enkel. Jeg var dødssyk. Hjertet hadde hengt seg opp og ribbeina hadde oppført seg som en håndvev med altfor stramt garn i ukevis.

«Det sitter liksom her,» hadde jeg fortalt legen mens jeg vred ryggen rundt. Boret en finger inn i brystkassen og svingte meg i alle himmelretninger. «Jeg føler at det er så stramt,» fortsatte jeg og begynte å dra overkroppen fra hverandre. Helt ned i motsatt bue var jeg da hun mente hun hadde forstått. «Ja vel. Går det over med et glass vann?» Hun så inn i skjermen sin og virket uanfektet. Hmm, tenkte jeg. «Kanskje, da sier det bare sånn dunk - duunk - duuunk,» forklarte jeg. «Mulig det roer seg litt eller kanskje det rett og slett holder på å stoppe?» Jeg så spørrende på henne. Hun tittet på meg over de små, klare brillene sine. «Jeg tror ikke det er hjertet,» sa hun alvorlig. Svetten i håndbaken hoppet ut og hodet mitt rakk å tenke blodproppl, svulst og slag før hun fortsatte.

Jeg føler meg aldri så frisk som når jeg har vært hos legen. Min fastlege vet det. Da jeg først flyttet til Oslo, fikk jeg en lege som tok meg på alvor. Det var grusomt. Jeg torde aldri si at jeg ikke kom fordi jeg var

syk, men fordi han skulle si at jeg var frisk. Hver gang endte det med blodprøver, EKG, sju dager svevende mellom liv, død og testresultater. Etter hvert var jeg så engstelig for å si noe av frykt for å få en nål i armen at jeg byttet lege. Min nye lege er fantastisk, jeg fikk umiddelbart følelsen av å ha kommet hjem. Innimellom kunne jeg nesten kjenne på å glede meg til legebesøk. Men i dag gledet jeg meg ikke. I dag var ingen vanlig dag. Jeg var sikker. Gråtkvalt og sikker. Uforglemmelige øyeblikk hadde vandret over netthinnen. Jeg hadde levert i barnehagen med tårer i øynene og holdt blikket i asfalten hele veien frem. «Du må finne tryggheten uten å snakke med legen,» hadde hun sagt tidligere. Og det hadde jeg gjort. Men nå var jeg redd det hadde gått altfor langt. Tanken hadde satt seg for noen uker siden, og deretter hadde stadig flere symptomer meldt sin ankomst.

Kanskje var det ekkoet fra historien jeg hørte. Jeg husker en gang jeg var misunnelig på en venninne som var samboer med en lege. Systemsjekk hver morgen, med garanti for å overleve dagen. Jeg husker et brev også. Det lå på kommoden i gangen i flere dager og hadde en logo utenpå som det var umulig ikke å få hettet av. Legekontoret på hjemstedet mitt hadde sendt meg testresultater. Vi hadde testet alt. Først en rekke med forkortelser og tall, så til slutt en håndskrift: «Det står at hivtesten er negativ, Eline, det er positivt altså.» hadde legen skrevet – han hadde skjønt det.

Jeg har kunnet imponere enhver lege jeg har møtt med en medisinsk stamtable utenom det vanlige: Lupus, Bekhterevs sykdom og Crohns sykdom både her og der – og meg selv – autoimmun som bare faen. Jeg husker hvordan det var å være et barn med en voksen diagnose. Ordet

«poliklinikk» har fortsatt sin egen smak og sin egen stillhet. Jeg kan finne et minne i hukommelsen for hver gang jeg var der. Et kartotek med stillbilder tatt med øynene rett foran inngangen på gamle Akershus universitetssykehus. Jeg kan kjenne på nervositeten og hvordan pusten slukte smilet idet skyvedørene slapp meg inn. Og følelsen av å ligge på en kald metallplate og bli gjennomlyst. «Kan du snu deg litt til høyre?» Det spraket i mikrofonen til mannen blak glassvinduet. «Nei,» hvisket jeg der jeg lå fanget med slanger og klemmer i en skjorte som var tre nummer for stor. Jeg snudde meg likevel. Nå virker det som hundre år siden. Kroppen går ikke igjenom de skyvedørene lenger. Men tankene mine gjør det innimellom.

Tilbake hos legen er dommen klar. «Dette hjertet kan ikke gipses,» sier hun og ler. «Ingen piller heller,» fortsetter hun med et smil. «Nei da, Garmaker, dette sitter nok høyere opp – jeg ville tippet mellom ørene faktisk.» En konsultasjon og en konklusjon senere står jeg her på en lekeplass i et villastrøk på østkanten og lukter på vinden. Himmelten er klar, og solen stryker meg over kinnene. Brisen som rufser i håret forsvinner inn blant husene. Den kryper langs veggen, smeller ikke med dører, slamrer ikke med vinduer. Bare svinser og koser med verden. Jeg lukker øynene og hører min mors stemme i hodet: Man skal kjenne at man lever, vet du, sier den og lokker frem smilet. Og akkurat her – rett ved siden av den ene husken i parken på østkanten – er det endelig det jeg gjør.

Eline Garmaker